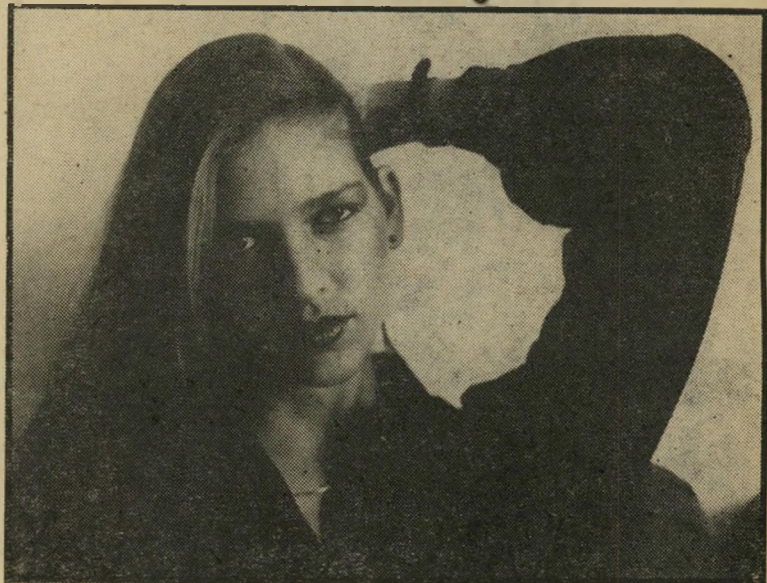

מאות, גייס זאב פון ווייזל לצבא. קיבל דרגת סגני-אלוף, היה אחד הקצינים הקשי- שים ביותר בצה"ל ופיקד על סוללת נפוליוניקיים בקרב על נגבה. מסופר כי חיילי גיבעתי יצאו מהפרדסים הסמוכים למקום הסוללה כדי להתבונן בפלא הכי- פול: תותחנים מימי מתושלח וקצין קשיש המפקד על חייליו במיבטא יקי מודגש. יתכן שהחייל גיבעתי לא הכירו את זאב פון ווייזל, אולם מדינאי אותה תקופה, ואבות היישוב הכירו אותו היטב כאחד ממנהיגי התנועה הרביוניסטית. פון ווייזל היה ידוע תקופה מסוימת כיחיד המאיים על שילטונו של ז'בוטינסקי בתנועה. את פירוטו בארץ קיבל פון ווייזל, כאשר נאסר יחד עם מנהיגי היישוב ונכלא בי- לטרון. שם הוא הכריז על שביתת רעב ל-28 יום. ביום ה-19 לשביתה שיחררו אותו הבריטים מהכלא, אך פון ווייזל המי- שך בשביתה עד ליומם ה-28. בתחילת שנת 1943 זכה פון ווייזל בי- פירוטם עולמי כאשר הגיש תוכנית להי-

כמו באירופה של אבא של סבא. ניבה מודה כי גידולה ההורים שלה הש- פיעו עליה קשה: "ילדה בת שמונה, שפיתאום ההורים שלה מתגרשים, זה פוגע בהתפתחות שלה. פיתאום הייתי יותר מבו- גרת הפסדתי דברים שמגיעים לילדה בגילי. פיתאום הייתי צריכה להיות מבו- גרת וחזקה לטפל באחי הקטן, פיתאום הייתי צריכה להתמודד עם דברים שילדים אחרים, בגיל שלי, ואפילו בגיל מבוגר יותר, אינם מכירים כלל". אחר כך החלה לקפוט להתבגרות, שני- בה טוענת כי היתה קשה לה במיוחד, בעיקר בגיל אופיו המיוחד של אבא שלה. "אני לא הייתי צריכה להכין שיעורים כדי לספק את המורה, אלא לשבועות רצופים של אבא. הוא היה יושב איתי שעות, גם על דברים שהייתי מקבלת ציון מעולה מהמורה, היה אבא מתרעם שאי- נה מושלמים, בשיחות בינינו אבא אסר עלי להשתמש במונח 'אני חושבת', הוא טען, והיום אני מבינה שבצדק, שברגע ששני אנשים המשווחים אומרים, לדעתי

דוגמנית פון ווייזל
דוגמנית או תותחנית?

במדינה

(המשך מעמוד 34)

הישרות והששיות. הנימוקים שהוש- מעו נגד הרוטציה היו מגוונים יותר. בין השאר:

- העובדה כי של"י זכתה רק בכמה מאות קולות בשכונות, כך שברור כי חל- קם של הפנתרים בציבור האלקטורלי של של"י הוא זעום ביותר.
- החשש שעם היכנסו לכנסת יזנח מרציאנו את של"י, יתאחד עם חברו צירלי ביטון (שנבחר בזכות הקולות הערביים של רק"ח) ויקים עימו סיעה של פנתרים שחורים בכנסת, שתתייצב גם בבחירות הבאות. ייתכן כי חשש זה, יותר מכל נימוק אחר, השפיע על המהססים.
- "אם אדם חותם על הסכם ואינו יכול לקיים אותו מפני שזאת התאבדות, הוא הולך לבית המישפט ואומר: איני יכול לקיים, תטיל על קס"ו"

● הטענה כי ההרכב אבנרי-פעיל הוא הטוב ביותר שהתנועה יכולה להעמיד, מבחינת הכושר הפרלמנטרי, ושהו השי- קול החשוב ביותר.

● הטענה כי בשנתיים האחרונות לא השתתף מרציאנו כראוי בפעולה היומיומית של של"י, לא ניסה להתמחות בעניינים הנדונים בכנסת, והופיע רק בישיבות ש- בהן דונוה הרוטציה.

שני הצדדים גיהלו פעולת-שיכנוע אי-נ סנסיבית, במשך חודשים, כאשר התכנסה המועצה, היה ברור כי אין בה כימטע חברים שאין להם דיעה מגובשת על נושא זה. אך נותרו באמצע כמה מתלבטים - וייתכן כי דווקא הם הכריעו את הכף.

חשבון נפש. תומכיו של מרציאנו, מחוץ לפלג הפנתרים, קיו שיישאר בשל"י ושימשיך להיאבק בתוכה, אך הודעתו הי- רגשנית, מייד אחרי היודע התוצאות, סתמה את הגולל על תיקוה זו. המהומה האלימה סיימה את הפרשה. בעיני מרציאנו וחבריו, היתה זאת פרשה פשוטה של "דופקים את השחורים", והם הגיבו בזעם. פרישת הפנתרים לא שינתה באופן מהר- תי את הרכב התנועה. מפני שגם קודם לכן הם היו בה מעוט קטן. אולם ייתכן כי הפרשה תזיק לשל"י באופן חמור במישור היציבורי.

בשבועות הקרובים בוודאי תלקק התנועה את פציעה ותערוך את חשבון נפשה אחרי החווייה הטראומטית.

תככים וכזבים

מה אומרים הקומוניסטים על אפגניסתאן - אז ועתה

אחד הגיבויים הקלים והנעימים, שמסר גלת רק"ח לתת למישהו מחבריה, כרוך בשעות ממושכת במוסקבה. על חשבון המיפלגה, כמובו, ולפעמים על חשבונה של ממשלת ברית-המועצות. הגיבוי: לכהן כי שליח עיתוני המיפלגה הקומוניסטית הישי- ראלית בבירה הסובייטית. לא צריך להיות עיתונאי בעל נסיון, כדי לזכות בגיבוי זה. נחוצים שני דברים בלבד: חוש אחר- ריות ונאמנות בלתי-מסוייגת לקו המישי- לגתי, הוזה תמיד לקו הנקוט באותה שעה בידי ממשלתה של ברית-המועצות.

החבר המאוסר, המכהן עתה כ,כתבנו במוסקבה, הוא איש מיפלגה ותיק בשם רסאן חביב. הוא משוחרר מן החובה, המוטלת בדרך כלל על עיתונאים ב,עולם הקפיטאליסטי הרקוב" - לגלות סקופים, לחשוף שעורריות, לדווח על האמת, גם אם אינה נעימה לשילטונות, ליוזם ראיר- נות, להקשות על בני-שיחו ולהגן על קורבנות המישטר. עליו רק לגשת למוסר- דות הסובייטיים - הממלכתיים או המישי- לגתיים - ולקבל מידיהם הודעות על חרי- מררקע מתאים. את אלה הוא שולח לישראל, וכאן מתפרסמים הדברים בעב- רית ובערבית, מדי שבוע.

מגן הפועלים. בספטמבר 1979, למשל, העביר "כתבנו במוסקבה" את הדברים הבאים למערכת זו הדרך * בתל-אביב: "האפגניסתאן, שנתבחר כראש המועצה המהפכנית של אפגניסתאן, כמוכר כללי של המיפלגה הדמוקראטית וכראש-ממשלה של הרפובליקה הדמוקראטית האפגנאנית, הכריז כי המישטר העממי באפגניסתאן מגן

זו הדרך - שבועון רק"ח בעברית.

על אינטרס הפועלים, הפלאחים וכלל העובדים." הדברים התפרסמו בשבועון המיפלגה 26 בספטמבר.

כעבור כשלושה חודשים, נאמן לגיבוי שלו, העביר רסאן חביב לישראל את הדברים הבאים: "תוך דמגוגיה, תככים וכזבים פעל אמין לתפיסת מרכזיותו בי- ממשלת אפגניסתאן והצליח להפיל את הנשיא החוקי הנבחר ואפילו לרצוח אותו, כדי לחסל למעשה את המהפכה ואת הי- שגיה." הדברים פורסמו אף הם בשבועון הרק"חיסטי בי 2 בינואר 1980.

איך הצליח העיתונאי הקומוניסטי לגלות בינואר את אשר לא ידע בספטמבר? סתם ולא פירש.

לפני שלושה חודשים כתב חביב, כי המישטר המהפכני באפגניסתאן, בהנהגת אמין, "לוחם ללא רתיעה בשרידי הפני- אודליוס, מבצע תמורות נרחבות לפיתוח החקלאות והתעשייה, ומכבד את אמונו- תיהם הדתיות של כל התושבים." החודש כתב את ההיפך הגמור: "בידי אמין נר- צחו נציגים רבים של פאלי תעשייה, מני- היגי המיפלגה, מנהיגי צבא, מנהיגי הדת האיסלאמית ואורחים נאמנים..."

אחוות עמים. בספטמבר תיאר הבי- טאון של רק"ח את החיים באפגניסתאן כגן-עדן עלי אדמות: "הלאומים חיים באחוה, ללא הבדל לאום או עדה. אחוות העמים באפגניסתאן נושאת אופי מעמדי; זוהי אחווה של העם העובד, של הפועלים והאיכרים... המאבק אינו בין תומכי הי- אסלאם למתנגדיו, אלא מאבק של כל המנוצלים והמדוכאים נגד מנצליהם."

אולם בינואר גילה, כנראה, שליח רק"ח במוסקבה, כי גן-העדן האפגנאי הפך, משום מה, לגיהנום. הוא כתב מפי השליט הי- חדש של אפגניסתאן: "בני המולדת רבי- הסבל, חיילים קצינים, פועלים, נוער, איני- טליגנציה, איכרים, אנשי כהונה, מאמיי- נים, מוסלמים כנים - סונים ושיעים, גברים ונשים גיבורים של ארצנו... עמי אפגניסתאן: פושטנים, תאגיקים, האז- רייאים, אוזבקים, תורכמנים, בלוצים, נר- ריטאנים ובני-מולדת אחרים, אשר סבלו עד כה דיכוי ועינויים בלתי-ינסבלים מצד

קומוניסט ויזנר
גן-עדן או גיהנום?

המגננון העקוב מדם של חאפז-אללה אמין ומרעיו, סוכני האימפריאליזם האמריקאי - התאחדות בשם החרות, הכבוד והמצפון של המולדת!"

המסביר החייכן. בשבוע שעבר ער- כה רק"ח אסיפת-הסברה פומבית בתל- אביב, על הנושא המדובר ביותר בעולם: האמת על הגעשה באפגניסתאן, מפאת חשיבות הנושא הוטל תפקיד המסביר למני- היג המיפלגה, הח"כ החייכן מאיר וילנר. הוא חזר בהרצאתו על הדברים שנכתבו בעיתוני מיפלגתו. אך כיאה לאדם בקיא ומעודכן הסתמך, כמוכן, על דיווחי ינואר, כאילו שדיווחי ספטמבר כלל לא היו קיימים.

תי, או אני חושב' אין יותר בסיס לוויכוח. "אבא, גם חשב אחרת על מה שמוטר ומה שאסור לילדה בגיל 17 לעשות. הייתי צריכה לחזור מוקדם הביתה. אסור היה לי ללבוש ביקיני. את החברים שלי הוא לא אהב. על תיאטרון, סרטים, קונצרטים, דיסקטקים אי-אפשר היה לדבר בכלל. בגיל מבוגר יותר כבר הצבתי את הדב- רים כך שאני לא צריכה לקבל את רשותו. אבל אני יודעת שעת היום אין הוא מסכים עם דרך החיים שלי."

ג'ינס, פילוסופיה ותצוגות-אופנה

במשך שנתיים היא היתה חברתו של עורך-הדין אילן לפידות, מי שהתפרסם בעיקר כבעלה לשעבר של דוג- מנית אחרת, ליאורה לפידות. כיום היא טוענת שאבא שלה צדק כשהתנגד לחיים המשותפים שלה עם לפידות, "לא הייתי נמצאת איתו שנתיים אם לא הייתי או- הבת אותה, אך הפרש הגילים בינינו, כי עשרים שנה, הוא בכל זאת משמעותי. בגלל זה אולי לא הסתדרנו ונאלצתי להחליט על פרידה."

משבר הגנישוואין של הוריה יחד עם המשבר שלה עם לפידות, גרמו לניבה לחיים לעצמה דעות מסויימות ביותר לגבי החיים שבין בני-אדם. "אני רציונאלי. אני לא חושבת במושגים של שקיעות. אני לא מאמינה באהבה ממבט ראשון, יכול להיות שיש כאלה אהבות, אבל הן לא מחזיקות מעמד. אני גם לא משוכנעת שאני מטורפת לגמרי אחרי הנושא הזה של אהבה בכלל. אני לא מוכנה להקדיש לחיפושים אחר אהבה זמן ולא מאמץ. זה לא הדבר הכי חשוב בעולם. "אני הרבה יותר מאמינה בקוטביות. אני אוהבת להיות רוקה בכוקר עם ג'ינס, ללכת לשעורי הפילוסופיה והמתמטיקה שלי באוניברסיטה, ובערב להיות לבושה אלגנטית לקראת חצונה. את זה אני אוהבת אפילו יותר מאהבה ומין, ואני חושבת שהם לא בדיוק קשורים זה בזה".

גאום הדוגמנית לבית פון ווייזל.

קמת מדינה יהודית במיטרת האימפריה- הברטית, תוכנית שנדחתה או עלי-ידי היישוב ובעיקר עלי-ידי חברי תנועתו של פון ווייזל. עד היום משוכנעת המישפתה כי אילו היתה מתקבלת תוכניתו של הסב, היתה היום ישראל מבוגרת בחמש שנים. בערוב ימיו השתקע פון ווייזל בגדרה והתפרסם כסופר, עיתונאי ופרשן צבאי. בנו, דן, אביה של ניבה, הלך בדרכי אביו ובדרכי סבו. מהסב הוא ירש את המיש- פטים, ומאביו את התותחנות. הן פון ווייזל הוא כיום עורך-דין מצליח וקצין-מילר- אים בחיל התותחנים.

מבוגרת בת שמונה

מישפתה עם היסטוריה כו הגי- עה ניבה למסלול הדוגמנות. "להיות דוגמנית עם תואר פון זה כמו להיות דוגמנית בלי תואר פון, אבל אני יודעת שיש בה הרבה, לחיוב ולשלילה שנתנה לי המורשת המישפתהית. ואולי אני בכל זאת שונה במשהו משאר הדוגמניות." הוריה של ניבה התגרשו כשהיא היתה בת שמונה. אמה היא אשה יפה העוסקת בהרצאות בנושאי אופנה ויהדות. "אבא ואמא לא הסתדרו. אני לא הסתדרתי בשלב מסויים עם אשתו החדשה של אבא, ולמי- רות שהוחלט שאני אהיה אצל אבא, עזבתי את הבית פעמים רבות. לאבא לא היה מי שיטפל בנו." או מצאה ניבה מיקלט בגדרה, אצל סבא וסבתא. "סבא היה אדם מיוחד, וול כלל שהוא פון." צוחקת ניבה. "את כל חייו הוא הקדיש ללימודים. זה מה שהוא העביר לנו. לנכדים שלו: לא חשוב מה לומדים, העיקר שלומדים." "הייתי מאד קשורה לסבא. היכרתי ש- יישאר לי ממנו הוא לא של סבא שמביא את הצעצועים. לי כמעט לא היו צעצור- עים. הוא היה אדם דתי, אבל זה לא הפריע לו להיות איש בעולם הגדול. אני זוכרת שבחגים הייתי הולכת איתו לבית- הכנסת, ושם הכל היה מנהגל לפי דקדוקי הדקדוקים. שולחן החג היה כאילו מעולם אחר: כלי-כסף, מקינות חמרה עם פרחים -